

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiect act normativ

Proiect de Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 161/2006 privind întocmirea și completarea registrului general de evidență a salariaților, cu modificările și completările ulterioare

Secțiunea a 2 –a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Potrivit prevederilor Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, Inspekția Muncii este organul de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, cu atribuții de control în ceea ce privește aplicarea prevederilor legale în domeniul relațiilor de muncă și al securității și sănătății în muncă.

În aplicarea prevederilor legale din domeniul relațiilor de muncă, angajatorii au obligația, potrivit prevederilor art. 2 alin. (2) și art. 4 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 161/2006 privind întocmirea și completarea registrului general de evidență a salariaților, cu modificările și completările ulterioare, de a înființa un registru general de evidență a salariaților, de a-l prezenta inspectorilor de muncă la solicitarea acestora și de a-l transmite la inspectoratul teritorial de muncă în a cărui rază teritorială își au sediul sau domiciliul, după caz, în termen de 20 de zile de la data angajării primului salariat și de 5 zile de la introducerea oricărei modificări.

Totodată, Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii, cu modificările și completările ulterioare, stabilește în sarcina Inspekției Muncii competența de a controla modalitatea de aplicare, de către angajatori, persoane fizice și juridice, a reglementărilor generale și speciale în domeniul relațiilor de muncă.

Conform MEMORANDUMULUI DE ÎNȚELEGERE din 23 iunie 2009 între Comunitatea Europeană și România, în data de 6 mai 2009, Consiliul Uniunii Europene a adoptat o decizie privind alocarea pentru România a unei asistențe financiare pe termen mediu în valoare de până la 5 miliarde euro, eliberarea fiecărei tranșe de împrumut urmând să se facă pe baza implementării satisfăcătoare a programului economic al Guvernului României. Programul economic include și măsuri de reformă structurală, una dintre măsurile avute în mod special în vedere fiind soluționarea problemei muncii nedeclarate.

Potrivit celor convenite prin memorandum, este prevăzut ca soluționarea problemei muncii nedeclarate să se facă „prin creșterea semnificativă a intensității controalelor și administrarea unor amenzi administrative suficient de descurajatoare în cazul neconformării”. Guvernul va publica un raport anual de monitorizare pe site-ul său web.

În vederea îndeplinirii acestui obiectiv, au fost analizate :

- datele celor mai recente cercetări efectuate la nivelul Uniunii Europene cu privire la munca nedeclarată ;
- cadrul legislativ național și practica Inspekției Muncii;
- capacitatea Inspekției Muncii de a mări intensitatea controalelor muncii nedeclarate.

Potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr. 130/1999 privind unele măsuri de protecție a persoanelor încadrate în muncă, republicată, angajatorii prevăzuți de acest act normativ au obligația de a înregistra contractele de muncă la inspectoratele teritoriale de muncă, în termen de 20 de zile de la încheierea lor.

De asemenea, conform art. 4 alin. (1) din H.G. nr. 161/2006 privind întocmirea și completarea registrului general de evidență a salariaților, cu modificările și completările ulterioare, angajatorii au obligația de a transmite registrul în formă electronică la inspectoratul teritorial de muncă în a cărui rază teritorială își au sediul sau domiciliul, după caz, în termen de 20 de zile de la data angajării primului salariat. Ulterior, obligația de transmitere a modificărilor intervenite trebuie îndeplinită în termen de 5 zile.

Singura formă de muncă nedeclarată sancționată de Codul muncii (art. 276 alin. (1) lit. a) este primirea la muncă a unui lucrător înainte de încheierea, în formă scrisă, a contractului individual de muncă.

Capacitatea inspectorilor de muncă de a depista munca nedeclarată, în raport cu aceste reglementări, este diminuată de practica recentă a angajatorilor, extrem de frecventă în ultima perioadă, de a încheia contracte scrise cu lucrătorii, dar de a nu le înregistra la inspectoratele teritoriale de muncă, decât dacă fac obiectul unui control. Această practică este înlesnită și de complicitatea lucrătorilor. Aceștia consimt să nu le fie înregistrate contractele, iar în caz de control declară, sub semnătură, că lucrează pentru angajatorul respectiv doar de câteva zile (numărul declarat de zile este variabil, dar întotdeauna este mai mic de 20).

Intensitatea controalelor nu mai poate crește semnificativ doar pe seama creșterii numărului de controale efectuate de Inspekția Muncii cu acest scop, întrucât creșterea suplimentară a numărului de controale pentru depistarea muncii nedeclarate ar afecta celelalte obligații legale de control stabilite în sarcina instituției prin Codul muncii, precum și prin alte legi speciale.

În urma analizei efectuate, a rezultat că, pentru a putea crește numărul de controale și eficiența acestora, este necesară modificarea cadrului legislativ existent.

Una dintre soluțiile identificate o reprezintă modificarea Hotărârii Guvernului nr. 161/2006 privind întocmirea și completarea registrului general de evidență a salariaților, cu modificările și completările ulterioare și eliminarea termenului de 5 zile acordat angajatorilor pentru a comunica la inspectoratele teritoriale de muncă orice nouă angajare. Aceasta ar reprezenta o simplificare a procedurii de control, inspectorii de muncă putând face verificările doar pe baza registrului și nemaifiind necesare verificări în arhive.

2. Schimbări preconizate

În aceste condiții, prezentul proiect de hotărâre de Guvern propune:

- obligația angajatorilor de a înregistra în registrul general de evidență a salariaților elementele de identificare a tuturor salariaților - nume, prenume, CNP, data angajării, funcția/ocupația conform specificației COR sau altor acte normative, tipul contractului - cel târziu în ziua anterioară începerii activității de către salariat;
- înregistrarea în registru a datei și temeiului încetării contractului individual de muncă la data încetării contractului individual de muncă;
- obligația de transmitere a registrului la inspectoratul teritorial de muncă în a cărui rază își au sediul sau domiciliul, după caz, cel târziu în ziua lucrătoare anterioară începerii activității de către primul salariat și, ulterior, de către fiecare nou salariat;
- completarea prevederilor referitoare la contravenții cu două noi contravenții, respectiv: neînregistrarea contractelor individuale de muncă în registrul general de evidență a salariaților anterior începerii activității și completarea registrului general de evidență a salariaților cu date eronate;
- stabilirea amenzii de 1500 lei pentru fiecare contract neînregistrat în registrul general de evidență a salariaților anterior începerii activității, fără ca valoarea cumulată a amenzii să depășească 20000 lei;
- stabilirea amenzii de 3500 – 5000 lei pentru completarea registrului general de evidență a salariaților cu date eronate.

3. Alte informații - Precizăm, totodată, că în opinia noastră proiectul se încadrează în sfera actelor care pot fi adoptate de Guvern în condițiile art. 110 alin. (4) din Constituția României,

republicată, întrucât aspectele reglementate nu implică promovarea unor politici noi, iar emiterea acestei hotărâri nu presupune o decizie de oportunitate, aflată la latitudinea Guvernului, ci este neapărat a fi emisă de Guvern pentru asigurarea executării dispozițiilor de nivel primar.

Secțiunea a 3 – a
Impactul socio – economic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Nu este cazul.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3. Impactul social

Proiectul de hotărâre are un impact social important contribuind la diminuarea muncii nedeclarate, la integrarea unui număr cât mai mare de angajați nedeclarați în economia formală și reducerea pericolului pe care-l generează munca ilegală pentru toate domeniile economico – sociale.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

5. Alte informații - Nu este cazul

Secțiunea a 4 – a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe 5 ani
1	2	3	4
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări			
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale			
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare			
7. Alte informații			
Secțiunea a 5 – a			
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare			
1. Proiecte de acte normative suplimentare			
Nu este cazul			
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie			
Nu este cazul			
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente			
Nu este cazul			
4. Evaluarea conformității: Nu este cazul			
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)	de	Comentarii
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente			
Nu este cazul			
6. Alte informații			
Nu este cazul			
Secțiunea a 6 – a			
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ			
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate			
Nu este cazul			
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ			
Nu este cazul			
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative			
Nu este cazul			
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente			
Nu este cazul			
5. Informații privind avizarea de către:			
a) Consiliul Legislativ			
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării			
c) Consiliul Economic și Social			
d) Consiliul Concurenței			
e) Curtea de Conturi			
Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ.			
6. Alte informații			
Nu este cazul			

Secțiunea a 7 – a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ A fost supus dezbaterii publice, conform procedurilor în vigoare, reglementate prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul
3. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 8 – a Măsurile de implementare
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Nu este cazul
2. Alte informații Nu este cazul

Față de cele prezentate mai sus, propunem adoptarea prezentului proiect de Hotărâre, în forma prezentată alăturat.

Ministrul interimar al muncii, familiei și protecției sociale,

Gheorghe POGEA

AVIZAT

Ministrul finanțelor publice,

Gheorghe POGEA

Ministrul justiției și libertăților cetățenești,

Cătălin PREDOIU